

publicaties zouden vermoeden. Er zijn heus ook nog moedige symptomen. Gereformeerde jongeren zijn het dus, volgens Prof. van Niftrik, niet met de leiders eens. Zij zijn niet hiervan overtuigd, dat momenteel, in deze situatie onze gescheiden positie tegenover de Herv. Kerk voor God gerechtvaardigd is. Zij, en dat voeg ik er aan toe, plaatsen zelfs vraagtekens achter de geoorlooftheid van de Afscheiding en de Doleantie (en vooral van de laatste) en zij voelen veel meer oecumenisch en apostolisch. Ik meen, dat Prof. van Niftrik in deze tekening, zonder nu naar het getal te vragen, niet geheel in strijd is met de werkelijkheid, en dat er inderdaad jongeren en ouderen onder ons zijn, die geen bezwaar zouden hebben om vandaag met al wat we zijn en hebben ons bij de Herv. Kerk aan te sluiten. Deze werkelijkheid is heel ernstig. Zij wijst in de richting van een conflict, want hierin gaat het om niets minder dan om het bestaanrecht van onze eigen kerkformatie, welk recht niet „ja en neen“ tegelijk kan zijn; het is er niet, nu, dan zo spoedig mogelijk liquideren; — het is er wel, dan ons isolement om Gods wil handhaven. Daarom is er alle reden om te roepen: Gereformeerden, waakt, en weer opnieuw de strijd te voeren voor onze eigen kerkelijke positie; de toestand is m.i. ernstig genoeg.

De Meester geeft bij dit stuk enkele kanttekeningen:

Tot zover het antwoord van Prof. Dijk.

Ik zou er aan willen toevoegen, dat heus niet alleen „jongeren“ vraagtekens plaatsen achter de geoorlooftheid van de Afscheiding en de Doleantie, maar dat ook „ouderen“ onder de predikanten, die niet meer te rekenen zijn tot de jongeren in leeftijd, achter de Doleantie vooral, een vraagteken zetten.

Hoe dat zo komt?

Door verschillende oorzaken. Meestal is de diepste oorzaak, dat men de gereformeerde belijdenis niet ten volle aanvaardt. Men is gegrepen door de synthese of met rationalistisch-subjectivistische opvattingen, of door de synthese met irrationalistische gedachtengangen van Barthianen. De antithese veroordeelt men. De Schriftuurlijke antithese ziet men niet meer.

De jammerlijke houding van de Generale Synodes van de Geref. kerken van de laatste jaren heeft het hare bijgedragen om deze mensen helemaal kopschuw te maken voor de „starre“ handhaving van het goed recht der Geref. kerken. Zij weten drommels goed, dat de „bindingen“ en de „tuchttoezeggingen“ met goddelijke autoriteit opgelegd, voor de Here niet kunnen bestaan. Nochtans hebben zij gebogen voor de autoriteit van een menselijke vergadering. Zolets geeft aan een mens een zedelijke knauw, die je niet meer kwijtraakt. Het is m.i. heel goed begrijpelijk, dat deze mensen de vrijmoedigheid missen om de gereformeerde belijdenis omtrent de „ware kerk“ te handhaven. Zij zitten met het min of meer bewuste en ten dele „verdrongen“ besef, dat deze kerken gezondigd hebben en erger nog, die zonden publiekelijk in bescherming nemen.

Welnu, zij geven de belijdenis, welke absoluut is, prijs, en gaan relativistisch denken en spreken over de kerk. De Herv. Kerk is nog zo slecht niet! De Christel. Geref. Kerk ook niet! De Lutherse ook niet. Sommigen gaan deze weg heel ver en zeggen: de Roomse kerk is ook heus niet zo slecht. De antithese weg! De synthesegeest neemt zijn slachtoffers ver mee. Tegen voorstanders van de Wereldraad heeft men geen verweer meer. Tegen Thijs Booy en de zijnen ook niet. Thijs Booy wil aanpassen aan het moderne levensgevoel en verlaten van de antithese. Hij wil ophouden met het „schermen met beginselen“. De „isolement-act“ doen verdwijnen. Dat gaat vele gereformeerden van het type van hierboven te ver. Natuurlijk. Maar waar halen ze hun verweer tegen de geest van Thijs Booy c.s. vandaan? De geest van Thijs Booy is de synthesegeest. En zelf zijn ze ook slachtoffer van deze

geest. Thijs Booy is slechts radicaler dan zij. Dacht iemand dat de niet radicalen weerstand kunnen bieden aan de radicalen?

De Meester ziet nog andere symptomen:

Daar komt nog bij dat onder de gereformeerden ook zo iets is als een „coteriegeest“, waarmee men vecht voor eigen zaak. Dat zijn de mensen die zouden willen sterven voor de Gereformeerde kerken niet om der wille van 's Heren Woord, maar omdat die kerken hun kerken zijn, en de kerken van hun vaders en grootvaders. Wij kennen die geest wel, die niet leeft uit geloof en gehoorzaamheid aan de HERE, maar uit pietist en trouw aan het vaderlijk erfgoed. Daar zit wat moois in die trouw. Maar ook iets dat gevaarlijk is. Dit is het gevaar, dat men van de Geref. kerken geen kwaad wil zien noch horen.

Men zet oogkleppen op!

Men stopt z'n oren toe!

Van deze geest proef ik iets in het bovenstaande antwoord van Prof. Dijk. Als hij schrijft over het „bestaansrecht van onze eigen kerkformatie“ dan rikt mij dat naar de geest van deze coteriemensen. Hun geluid klinkt stoer en sonoor: „Het bestaansrecht van onze eigen kerkformatie!“ „De strijd voeren voor onze eigen kerkelijke positie“. Maar het is niet zuiver. Ik wil waarlijk niet vitten op woorden als ik daartegenover stel: wij hebben geen eigen kerkformatie er op na te houden! „Kerk“ betekent wat anders dan formatie van ons. Zij is formatie van de HERE. Vergadering van Zijn volk. Wij hebben niet te strijden voor eigen kerkelijke positie. Laat onze strijd zijn de „goede strijd“, om te blijven bij de gezonde leer. 1 Timotheus. Och, gave de Here, dat die verdwaalde coterie-geest uit het kerkelijk leven verdween, en dat allen die de goede strijd zouden willen strijden de vergadering van de HERE wilden herstellen.

Dijk vecht tegen de mensen van de synthesegeest voor eigen kerkelijke positie. Een onvruchtbare strijd. Wie strijdt voor het blijven bij de gezonde leer kan van de Hemel hulp en zegen verwachten, maar niet wie strijdt voor het behoud van eigen „kerkelijke positie“. Temeer als die „eigen kerkelijke positie“ een „sta-in-de-weg“ is geworden voor het Schriftuurlijk vergaderen van de kerk en het samenwonen van hen, die de Here vrezen, is strijd voor het behoud daarvan een kwade inplaats van een goede arbeid.

Tot slot geeft ds Meester nog een tweede citaat van prof. Dijk:

Nu het tweede antwoord dat Prof. Dijk gaf. Dit was het antwoord op een vraag of het waar was, dat er in de Geref. kerken (synodoor) een „moderne vleugel“ zou zijn. De uitdrukking „moderne vleugel“ is te lezen in het bekende boek van Mr A. Bouman en Thijs Booy. Uit het antwoord van Prof. Dijk knippen wij dit:

1e. Ik hoop, dat God ons voor allerlei vleugels en vooral voor een moderne vleugel bewaart, en ons geeft in belijdenis en leven een eenheid, die wel de nuances kent maar de gemeenschap boven alles stelt.

2e. Indien een deel van ons per se een moderne vleugel wil zijn, zou ik willen antwoorden aan de zoeven bedoelde vrager, dat zulke vleugels in onze kerken niet thuis horen en het eerlijkst handelen, als ze zelf zo spoedig mogelijk daarheen vliegen, waar ze plaats vinden voor hun moderne opvattingen.

3e. Indien voor 30 of 40 jaar er een boek verschenen was met zoveel onwaarheden over ons kerkelijk leven, zoveel onjuiste voorstellingen betreffende onze politieke en sociale strijd, zoveel aanvallen op Afscheiding en Doleantie en zoveel ongereformeerde beweringen (het begeert immers de loochenaar van Christus' godheid en lichamelijke opstanding aan één avondmaals-tafel met de belijder van de Heiland der Schriften) zou

in onze kerken geen goed woord over dit boek gesproken zijn en zou men het niet droefheid ter zijde hebben gelegd; nu gaat de „Strijdende Kerk“, die tegenover de Vrijgemaakten nimmer een sporende houding heeft aangenomen. Thijs Booy verdedigt tegenover het pracht-geschrift van Ds H. Veldkamp; het is wel heel droef;

4e. dit alles herinnert mij aan de conflicten voor 1920 en 1926, die uitgelopen zijn op de afzetting van Netelenbos en Geelkerken; ik hoor precies dezelfde klanken; dezelfde beweringen worden geuit en het is, zoals Mr Bouman schrijft: twee geestesgesteldheden staan tegenover elkaar; welnu, die verdragen elkaar niet, evenmin als voor dertig jaar, en m.i. is de breuk onvermijdelijk; dan ligt de schuld niet, zoals Mr Bouman schrijft „bij de inquisiteurs“, want wie zijn deze mensen en waar wonen deze ketterjagers? Wie is begonnen te schrijven Mr Bouman of b.v. Dr Praamasma?, maar dan is de breuk enkel en alleen te wijten aan die kerkleden onder ons, die op de vraag: Gereformeerden, waarheen? antwoorden: naar de Hervormde Kerk, waar een ruimte en 'n vrijheid is, die we bij u missen; bij dit antwoord is er geen plaats meer voor het gesprek; wie zulke boeken schrijft en zulke meningen verkondigt heeft de weg tot een samenspreking opgebroken; m.i. hebben de Kerkeraden nu te spreken en te handelen.

„De kerkeraden hebben te spreken en te handelen“. We zullen afwachten, zegt ds Meester. Misschien is het betekend, dat prof. Dijk gevraagd heeft: Wie heeft mij het woord „tucht“ horen gebruiken?

K. S.

KERKNIEUWS

Tweetal te:

Amsterdam-C. S. Cnossen te Drachten en L. Selles te Voorburg.

Beroepen te:

New Westminster, B. C., Canada, H. J. Schilder te Utrecht.

Rijnsburg, J. P. v. d. Stool te Grootegast.

Amsterdam-Centrum (2e predikantsplaats): S. Cnossen te Drachten.

Aangenomen naar:

Aduard, H. J. Meijerink te Drogeham.

Hengelo, H. J. Zwarts te Ten Post.

Bedankt voor:

Alblasserdam-Nw. Lektierland, J. van Dijk te Goes.

Zuidbroek, H. J. Meijerink te Drogeham.

Vollenhove-Cadoelen, H. J. Zwarts te Ten Post.

— LOENEN AAN DE VECHT. De kerkeraad besloot, wegens verhuizing van verschillende gezinnen, de diensten te Abcoude stop te zetten.

— DS N. T. HART te Steenwijk is vanwege een ongeluk met zijn bromfiets verhinderd zijn ambtelijk werk te verrichten. Hij wordt thans in het ziekenhuis te Meppele verpleegd.

— GIFTEN VOOR DE GEREFORMEERDE SCHEURKALENDER 1952. De ondervormelde bedragen werden door „Het Utrechts Comité voor hulp aan hier te lande in kampen vertoevende Ambonezen“ voor de verstrekking van Geref. scheurkalenders ontvangen: mej. B. te U. f.1.—; W. de V. te U. f.1.—; J. M. D.-v. B. te H. f.2.50; N. N. f.2.—; N. N. te U. f.2.50; F. M. te B. f.2.—; N. N. te 's-Gr. f.2.50; H. V. te H. f.1.—; A. S. te 's-Gr. f.2.50. De gevera hartelijk dank.

De Penningmeester,

Utrecht, P. Breughelstr. 45.

M. Y. v. d. ZWAAG.

KENT U REEDS

Zangers en Speellieden

van D. W. L. MILO?

Dit werk is onmisbaar voor hen, die belang stellen in den eeredienst onzer Kerken. Prijs f.5.—, voor abonné's op de R.-B.-Serie f.2.50.

Vraagt het Uw boekhandelaar of de Uitgeefster:

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes, Giro 36000.

EEN GESCHENK

voor Vader, Broer of Verloofde

Niets passender dan een abonnement op de R.B.-SERIE. Vier boeken, gebonden voor den halven prijs, te bestellen bij Uw boekhandel of bij de uitgeefster

Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goes.

GEREFORMEERD CULTUREEL MAANDBLAD

STIJL

Hebt U het eerste nummer ontvangen? En zijt U al abonné? Wanneer ge het intekenbiljet nog hebt liggen, vul het dan even in en zend het naar onze administratie. Wanneer we allen samenwerken kan hier iets goeds uit groeien voor onze gereformeerde samenleving.

De Uitgeefster

Boekbinderij VAN KUIJK

Voor al Uw Bindwerk.

Reformatie f.3.75

Catechismus f.2.35

Alle toezendingen onder rembours.

Zalmstraat 1 - Scheveningen

En nu... allemaal!

Deze zangbundel heeft in de pers zeer de aandacht getrokken. Heeft U de bundel al in Uw bezit? Prijs f.7.90.

Bestelbaar bij de boek- en muziekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeefster:

OOSTERBAAN & LE COINTRE N.V. TE GOES.

Hoe gemakkelijk het is....

Het is bijzonder prettig de enthousiaste brieven te lezen die intekenaren op de R.B.-SERIE ons regelmatig zenden. Hier volgt er één, die we nog maar pas kregen:

Weledele Heren,

Ondergetekende deelt u hierdoor mede, dat elk boek der R.B. Serie een aanwinst vormt voor elke bibliotheek; in het bijzonder geldt dit ook voor het laatst verschenen werk van wijlen Prof. Greijdanus, voor welke keuze wij u hartelijk danken.

Als blijk van waardering is het ons een genoegen een nieuwe abonné te kunnen opgeven en wel... (volgt naam en adres). Hopende, dat ook wij, onder de zegen des Heren, ons steentje mogen bijdragen tot bereiking van uw goede doel: In elk Christelijk gezin de waarlijk christelijke boeken! tekenen wij hoopachtend,

A. K. te Rouveen.

Een andere abonné schreef ons: „het verwonderlijke is hoe gemakkelijk het, zelfs in deze tijd, nog is om nieuwe abonné's op de R.B.-SERIE te winnen.....“

Inderdaad is dat gemakkelijk, en natuurlijk ligt dat aan de kwaliteit der boeken en aan de bespottelijk lage prijs van deze Serie. Zijt ge nog geen abonné vraag dan ons prospectus eens aan, bij uw boekhandel of rechtstreeks bij de Uitgeefster:

Oosterbaan & Le Cointre N.V. - Goes - Giro 36000